

Arengukava

2026 - 2031

Tartu 2025

Sisukord

I. Sissejuhatus	2
II. Õppeasutuse lühiülevaade	3
III. Lähtealused 2026-2031 arengukava koostamiseks	4
1. Visioon, missioon ja väärtused	4
2. Hetkeseisu kirjeldus	5
IV. Arendustegevuse valdkonnad ja sihid aastateks 2026-2031	7
V. Arengukava uuendamise kord	10

I. SISSEJUHATUS

Lasteaed Meelespea arengukava on dokument, mis määrab ära lasteaia arenduse põhisuunad ja sihid ning arengukava uuendamise korra.

Arengukava lähtub:

Tartu linna arengukavast 2025-2035, Haridus- ja Noorteameti (HARNO) rahulolu uuringust (2024), Tartu linna lasteaedade kvaliteedikokkuleppest (2018), sisehindamise aruandest (2024), lasteaia õppekavast (2025), Tartu Lasteaed Meelespea põhimäärusest, lasteaia sise- ja väliskeskkonna ohutuse ja turvalisuse riskianalüüsist, lapsevanemate ja töötajate rahuloluküsitlustest (2024).

Lasteaia arengusuundade kavandamise eestvedajateks on Tartu Lasteaed Meelespea arendusmeeskond ja Tervist Edendava Lasteaia (TEL) meeskond. Kavandamisprotsessi olid kaasatud kõik töötajad, hoolekogu ja arvamusi avaldas laste nõukogu.

II. ÕPPEASUTUSE LÜHIÜLEVAADE

1. Üldinfo

Lasteaed on tegutsenud alates 1. septembrist 1964. Aastatel 1964 – 1992 kuulus tüüpprojekti järgi ehitatud lasteaed Balti Raudteevalitsusele Riia alluvusega.

Aadress: Tartu 50412, Ilmatsalu 24a (6 rühma).

Lasteaia filiaal, Ilmatsalu 46 (2 rühma) avati 2012. a

Lastehoid Ilmatsalu 3a (3 rühma), avati 2014. aasta detsembris.

Lasteaia on hoiurühmad lastele vanuses 1,5-3;

aiarühmad lastele vanuses 3-7;

liitrühmad lastele vanuses 2-4

2. Lasteaia eripära

Õppe-kasvatustegevuses lähtume:

Johannes Käisi pedagoogika põhimõtetest

- 1) õppe-kasvatustegevuse aluseks on lapsest lähtuv õpikäsitus, milles õppimise allikana nähakse lapse sisemist aktiivsust, mis väljendub uudishimus ümbritseva maailma vastu; kodulooline üldõpetuslik õppeviis, lapse õppimine läbi tegutsemise looduskeskkonnas;
- 2) õpetaja on õpikeskkonna looja ning vaba metoodika valikus;
- 3) teeme koostööd Johannes Käisi Seltsiga osaleme Käisi pedagoogika õpiringis.

Tervist Edendava Lasteaia eesmärkidest

On moodustatud Tervist Edendava Lasteaia (TEL) meeskond, kelle eestvedamisel toimuvad tegevused tervislike käitumisharjumuste (toitumine, liikumine, tervis, ohutus) kujundamiseks kõigis rühmades kaasates lapsevanemaid. Tervisedendus on lasteaia õppekava osa. TEL tegevuskava koostatakse üheks õppeaastaks.

Kavandatud tegevuste tulemuslikkust hinnatakse (aruanne) vähemalt 2x aastas.

Kiusamisest Vabaks Lasteaed (KVL) metoodikast (alates 2012. a) kõigis rühmades.

Peetakse oluliseks luua kiusamist ennetav käitumiskultuur, kus suhtutakse üksteisesse hoolivuse ja austusega, kiusamise korral sekkutakse ning aidatakse kaaslast, kes seda ise ei suuda. Metoodika põhineb väärtustel, milleks on sallivus, austus, hoolivus ja julgus. Metoodika on lasteaia õppekava osa, tegevusplaan koostatakse üheks õppeaastaks.

Õppiva organisatsiooni põhimõtetest

Rühmameeskonna ja lapsevanemate ühisest huvist lähtuvate metoodikate valik ja rakendamine rühmas põhineb rühmameeskondade pideval enesearendamisel majasisestes õpiringides, kohalikes- ja üleriigilistes metoodika ühendustes, -seltsides, - õpikogukondades ja koostööl rühma lapsevanematega.

Huviringid

Huvitegevuste kaudu toetatakse lapse arengut, õppe-eesmärkide järgimist, märgatakse ja toetatakse lapse andekust.

III. ARENGUKAVA KOOSTAMISE LÄHTEALUSED AASTAL 2026

1. Visioon, missioon ja väärtused

Lasteaia visioon:
LASTEAIAS ON PÕNEV

Lasteaia missioon:
KOOSTÖÖS LOOME KESKKONNA, MIS SOODUSTAB AKTIIVSE, ETTEVÕTLIKU, LOOVA JA ELURÕÕMSA ISIKSUSE KUJUNEMIST

Väärtused:

HOOLIVUS – turvaline psühho-sotsiaalne ning füüsiline õpi-, mängu- ja töökeskkond – tervislikud eluviisid, kiusamise ennetamine, iga lapse vajaduste, huvide märkamine.

KOOSTÖÖ – positiivsed, toetavad, hoolivad suhted kõikide sidusgruppide vahel, mis on usalduse ja koostöövalmiduse eelduseks.

LOOVUS – loovuse arenguks tingimuste loomine läbi paindliku õppeprotsessi, laste ja töötajate huvi, mängu jt tegevuste valikuvõimaluste ja -vabaduste ning looduses õpivõimaluste avastamise ja kasutamise kaudu.

2. Hetkeseisu kirjeldus

2.1. Õppe- ja kasvatusprotsess

Eesmärgid:

1. Igale lapsele on tagatud tema arengu eripärast, huvist, vajadustest tulenev arengutugi.
2. Iga laps tunneb tervisliku käitumise reegleid ja peab neid oluliseks (toitumine, liikumine, hügieen, ohu ennetamine, positiivsus ja hoolivus suhetes).
3. Lapsel säilib uudishimu uurida ja oskus märgata nähtusi, detaile looduses, linnaruumis, rühmaruumis, õuealal, sh oskus märgata ohte ning osata neid vältida.

4. Lapse tegutsemiskeskkonnas loodud valikuvõimaluste kaudu areneb lapsel loovus, mõtlemis- ja arutlemisoskus.

Tugevused:

1. Varane märkamine alla 3-aastaste lapse puhul (hoid, liitühm) on tõhus, koostöö eripedagoogi, lapsehoidjate, õpetajate ning lapsevanemate vahel on süsteemne, tulemuslik tänu eripedagoog/tugikoordinaatori (TUKO) koostööle õpetajate ja lapsevanematega. Lasteaias on loodud ja toimib varase märkamise ja kaasamise tugisüsteem (õppekava lisa). Tugispetsialistid kasutavad operatiivseks suhtluseks lapsevanematega ja Hariduse Tugiteenuse Keskusega (HTK) veebikoosolekute võimalust.
2. Huviringid toetavad laste õppe-eesmärkide täitmist. Puutöö (oskused, ohutus, disain) on lasteaia õppekava osa.
3. Lasteaia õuealale on projektide rahastuse toel loodud õppe- ja tegevuskeskused (marjaaed, aedviljaaed, puutöökoda).
4. Kiusamisest Vabaks Lasteaed metoodika rakendamine kõigis rühmades, koostöö Tartumaa lasteaedadega – õpiring meie lasteaia õpetaja eestvedamisel.
5. Lasteaia õppekava lähtub õppe eesmärkidest - õppimine läbi looduse on viimastel aastatel olnud prioriteet kõigis rühmades. Õppekäigud loodusesse ja matkad on õppetegevuse loomulik osa kõigis rühmades.
6. Laste nõukogus toimuvad arutlused aitavad kaasa lapse ootuste ja vajaduste mõistmisele, õpikaskkonna arendamisele.
7. Lasteaia peamaja rekonstrueerimise tulemusel luuakse loovustuba, mis annab lastele lisavõimalusi tegutsemises väikestes gruppides valides erinevaid loomingulisi tegevusi.
8. Digivahendite ja robotika võimaluste sihipärane kasutamine lapse teadmiste, oskuste arendamiseks, süvendamiseks ning tegevusvõimaluste mitmekesistamiseks kõigis rühmades.

Parendustegevused:

1. Lapse andekuste märkamine ja võimaluste loomine (keskkonna kujundamine) lapse ande arenguks.
2. Lapse liikumisvõimaluste laiendamine ja -harjumuste kujundamine koostöös peredega (matkad, liikumismängud jms). Liikumisvaldkonna tegevuste tulemuslikkuse hindamine.
3. Lapsevanemate sihipärane kaasamine lapse ja rühma õppeprotsessi, ühistegevustesse.

2.2. Eestvedamine ja juhtimine

Eesmärgid:

1. Väärtusarendus, lasteaia kultuuri (maine) kujundamine - erinevates hoonetes paiknevate töötajate koondamine ühtseks tööpereks; lapsevanemate (hoolekogu), tööpere kaasamine otsustusprotsessi; lapsevanemate kaasamine rühma tegevuskava koostamisse ja täitmisse – jagatud vastutus.
2. Lasteaia õppekava areng lähtuvalt alushariduse riiklikust õppekavast – meie lasteaia eripära kajastamine õppekavas.
3. Praktikas välja töötatud metoodika (puutöö, Käisi pedagoogika) jagamine kolleegidega teistes lasteaedades.

Tugevused:

1. Lasteaia arendusmeeskond ja hariduslike erivajaduste (HEV) meeskond on olulised partnerid juhtimises, sisehindamise-, arendustegevustes (töö- ja õpikeskkonna -, õppekava arendus,

arengukava koostamine).

2. TEL meeskond on tervisedenduse tegevuste eestvedaja koostöös rühmade meeskondade ja lapsevanematega.
3. Hoolekogu on aidanud kaasa lasteaia keskkonna ja laste heaolu parendamisel (perepäevade korraldamises osalemine, parkimisprobleemide lahendamine, rühma mänguväljakute arendamine (mudaköögid, vahendite korrastamine), toitude hindamine ning vanematelt tagasiside saamiseks monitooringute läbiviimine.

Parendustegevused:

1. Sisuline ja järjepidev töö töötajate, lapsevanemate ootuste ning huvide selgitamiseks (arutlusringid, monitooringud, järjepidev õppeprotsessi tulemuslikkuse hindamine).
2. Püstitatud eesmärkide saavutamise järjepidev monitooring (lapsed, lapsevanemad, töötajad).

2.3. Koostöö

Eesmärgid:

1. Lapsevanemad, tööpere, kaasatud partnerid (sh õpetajakoolitajad) toetavad lapse ja lasteaia arengut.
2. Koostöövõimaluste areng - lasteaiasisesed huvitegevused, töögrupid ja asutuste vahelised (lasteaiad, koolid) õpikogukonnad.

Tugevused:

1. Lasteaias on rakendunud õpiring tuge vajava lapse arengu toetamiseks ning töötajate huviringid.
2. Koostöö Johannes Käisi Seltsiga – üleriigilise Käisi pedagoogika õpiringis osalemine.
3. Huvipõhine koostöö Tartu ja Tartumaa lasteaiadega - Kiusamisest Vabaks Lasteaed metoodika, Käisi pedagoogika, liiklusõpetus.
4. Perevestlused uute laste ja tuge vajavate laste vanematega rühmameeskonna, tugispetsialisti või lapsevanema algatusel.

Parendustegevused:

1. Lapsevanemate tõhusam kaasamine lapse ja rühma (lasteaia) arendusse, õpiringide, ühistegevuste, monitooringute kaudu.
2. Rühma- ja lapse meeskonna koostöö (sh lapsevanemad) individuaalse arenduskava (IAK) täitmisel, kasvatuslike praktikate vahetamisel, eesti keele kui teise keele õppe toetamises.
3. Tervisedenduse praktikate jagamine/vahetamine teiste lasteaiadega.

2.4. Personalitöö

Eesmärgid:

1. Töötajate tugivõrgustiku areng - juhendamine, mentorlus, koostöögrupid; täienduskoolituse põhimõtete väljatöötamine ja rakendamine.
2. Töökeskkonna parendamine põhineb rahulolu-uuringutel.

Tugevused:

1. Mentorid ja juhendajad osalevad Tartu Ülikooli mentorikoolituses.
2. Rühmameeskondade ootuste selgitamiseks toimuvad meeskonnaveestlused.
3. Lasteaia arendusmeeskonda on kaasatud kõigi rühmade, sh hoiu esindajad ja tugispetsialistid.

4. On välja töötatud tugisüsteem ja olemas toimiv HEV meeskond.

Parendustegevused:

1. Töötajate heade praktikate levitamine lasteaia sisestest õpiringides ja lasteaedade vaheliste kogemuste tutvustamise kaudu toimub sihipäraselt.
2. Kogu tööpere kaasamine sisekoolitusse, koolituse põhjalikum planeerimine, koolitusvõimaluste leidmine lähtuvalt töötajate vajadustest ja huvist.
3. Töötajate ootuste ja vajaduste järjepidev selgitamine töökeskkonna parendamiseks (TEL meeskond).

2.5. Ressursside planeerimine

Eesmärk:

1. Eelarvevahendite kavandamine ja kasutamine lähtub arenduseesmärkidest – huvitava, haarava mängu-, õpi- ja töökeskkonna loomine ning areng.

Tugevused:

1. Võimalus kujundada eelarvet lasteaia arenduseesmärkidest, vajadustest lähtuvalt (eelarvevahendite paigutus).
2. Õppe- ja mänguvahendite hankimine on läbimõeldud ja põhjendatud, lähtutakse põhimõttest „arenev mäng”. See tähendab vahendite muretsemist lähtuvalt lapse lähima arengu valdkonnast.
3. Tööpere koolituses on rakendunud sisekoolitus ja kogemuskoolitus teiste lasteaedadega.

Parendamistegevused:

1. Iga-aastaselt lisavahendite leidmine lasteaia eelarvesse arenduseesmärkide saavutamiseks: projektide rahastamise võimaluste selgitamine ja taotluste esitamine, töötajate motiveerimine projekte koostama.
2. Projektide mõju analüüs.
3. Õpikeskkonna loomisel taaskasutuse võimaluste leidmine ja loodusliku materjali kasutamine.

IV. ARENDUSTEGEVUSE VALKONNAD JA SIHID AASTATEKS 2026 – 2031

Sihtide saavutamiseks koostatakse õppeaasta tegevuskava. Tegevuskavas on tähtajad ja vastutajad ning tulemuslikkuse hindamise korraldus.

Lasteaia põhieesmärk: Lasteaia töötajate järjepideva enesearengu ja usaldusliku koostöö kaudu lastevanematega luuakse kaasaegsest õpikäsitusest lähtuv, inspireeriv ja loov õpikeskkond, mis toetab lapse individuaalset, sotsiaalset ning loomingulist arengut		
Valdkond	Tegevused	Mõõdik
1. Õppe- ja kasvatusprotsess Alaeesmärgid: 1.1. Igale lapsele on tagatud tema arengu eripärast, huvist ja vajadustest tulenev	1.1.1. hindame alla 3-aastaste laste kõne- ja enesekohaste oskuste arengut;	1.1.1. lapse arengu iseärasused on märgatud ja arengutugi võimaldatud enne 3-aastaseks saamist (tulemused dokumenteeritakse)

arengutugi	1.1.2. rakendame lapse arengu analüüsis kaasaegseid tõenduspõhiseid meetodeid; 1.1.3. hindame ja dokumenteerime lapse arengut ELIIS keskkonnas; 1.1.4. teostame eesti keele kui teise keele õpet sihipäraselt;	ELIIS'is ja arenguestluse protokollis); 1.1.2. õpetajad tutvustavad ja hindavad lapse arengu analüüsi vahendi, metoodika tõhusust kevadseminaril; 1.1.3. pidev või vastavalt IAK tegevuskavale; 1.1.4. kasutatakse teadmuspõhist eesti keele kui teise keele õpetamise metoodikat; tulemust hinnatakse 2x aastas;
1.2. Lasteaia õpikeskkonna arendamine lähtub õppeprotsessi eesmärkidest ja kokkulepetest (pedagoogide nõukogu, hoolekogu) 1.3. Lapse koolivalmiduse kujunemise toetamine on pere ja lasteaia koostöö	1.2.1. analüüsimise koos rühmameeskonna ja lapsevanematega lasteaia (rühma) õppeprotsessi kvaliteeti (lapse arengu vestlused); 1.2.2. arutleme laste nõukogus koolieelikute rühmas algatatud olulistel teemadel; 1.3.1. teavitame ja kaasame lapsevanemat lapse arendusse ELIISi, arenguestluse, ümarlaua ja vajadusel veebikeskkonna kaudu; 1.3.2. viime läbi õpetajate kogemuskoolitusi koolivalmiduse hindamise, arenguestluste ettevalmistamise ja läbiviimise parendamiseks;	1.2.1. õppeprotsessi analüüsitakse 1x aastas; 1.2.2. laste nõukogu koosolekud toimuvad 1x kuus; 1.3.1. kõik lapsevanemad on kaasatud ja osalevad lapsekohases infovahetuses 1.3.2. koolivalmiduse hindamise metoodika ja koolivalmiduskaardi vorm on kaasajastatud;
1.4. Laste liikumisoskuste arendamine, kehalise aktiivsuse suurendamine ja selleks võimaluste loomine	1.4.1. loome tingimused aktiivseks vabaks mänguks lasteaia õuealal ja siseruumides; 1.4.2. teeme koostööd lapsevanematega, et soodustada laste aktiivset liikumist lasteaeda ja tagasi (jalgsi või rattaga), korraldame ja propageerime matkamist; 1.4.3. töötame välja laste ja töötajate liikumist toetava tegevusplaani.	1.4.1., 1.4.2., 1.4.3. hindame tegevuste tulemust 1x õppeaastas kasutades lasteaia liikumisvaldkonna hindamise töövahendit (Tervise Arengu Instituut ja Tartu Ülikooli liikumislabor 2023);
2. Eestvedamine, juhtimine Alaeesmärgid: 2.1. Kujunemine õppivaks organisatsiooniks – töötajad, lapsevanemad	2.1.1. korraldame regulaarseid arutlus- ja õpiringe uuenenud õppekava rakendamiseks, HEV lapse arengu toetamiseks jt lapsevanemate ja/või töötajate poolt algatatud teemadel;	2.1.1. õpiringid toimuvad tulenevat õppeaasta tegevuskavast;

2.2. Lasteaia arendustegevus põhineb tõendus põhisel tulemushindamisel	2.1.2. levitame lasteaia kogemuslikke praktikaid; 2.2.1. analüüsime lasteaia tegevuskavas kavandatud tegevuste tulemusi rühmameeskonnas, lasteaia arenduse meeskonnas ja pedagoogilisel koosolekul.	2.1.2. on koostatud metoodilised materjalid - õppimine looduses, jms; 2.2.1. lasteaia ja rühmade praktikate (õpiviiside) tulemuslikkuse analüüs pedagoogilisel koosolekul ja õppeaasta lõpuseminaril;
3. Koostöö Alaeesmärgid: 3.1. Koostöö lasteaiaväliste pedagoogiliste ühenduste, seltside ja õpiringidega rikastab lasteaia õppeprotsessi 3.2. Lapsevanemad osalevad lasteaia väärtusarenduses ja õppeprotsessi kavandamises 3.3. Koostöö kooliga lapse üleminekul kooli 3.4. Koostöö Hariduse Tugiteenuste Keskusega lapsevanema toetamises ja lapse koolivalmiduse kujundamises	3.1.1. osaleme Johannes Käisi Seltsi jt pedagoogiliste ühenduste õpiringides; 3.1.2. teeme koostööd teiste lasteaedadega - praktikate jagamine tulenevalt töötajate huvist. 3.2.1. korraldame õpiringe lapsevanematele kasvatuslike praktikate jagamiseks, väärtusarenduses – jagatud vastutus; 3.2.2. arutame hoolekogus õppekasvatustegevuse eesmärgid ja korraldust (lapse arengukeskkonna arendamine); 3.3.1 kaasame kooli õpetaja lastevanemate koosolekule kooli ootusi selgitama; 3.4.1. lapse HEV meeskond osaleb ümarlaudades ja veebipõhistel nõustamistel; 3.4.2. vajadusel suuname lapsevanemaid HTK lasteaiast kooli tugiteenusele	3.1.1., 3.1.2. koostöökogemuste, praktikate jagamine kolleegidega lasteaia õpiringis vähemalt 2x õppeaastas; 3.2.1. õpiring lapsevanematele vähemalt 1x õppeaastas; 3.2.2. vähemalt 1x õppeaastas; 3.3.1 vähemalt 1x õppeaastas (koolieelikute vanematele); 3.4.1., 3.4.2. tegevuse ja tulemuste analüüs HEV meeskonnaga novembris ja märtsis (TUKO);
4. Personalitöö Alaeesmärgid: 4.1. Töötajate osalemine lasteaiasisestes ja -välistes õpiringides toetab ametialast arengut 4.2. Töökeskkonna areng,	4.1.1. korraldame regulaarselt õpiringe abi õpetajatele ja lapsehoidjatele; 4.1.2. jätkame õpiringide korraldamist problemsituatsioonide lahendamiseks; 4.1.3. viime läbi juhendajate ja mentorite õpiringe, sh praktika tagasisidestamist; 4.1.4. korraldame juhtivõpetajate täienduskoolitust ja kogemuslikku koolitust koostöös teiste lasteaedadega; 4.2.1. viime läbi juhtkonna vestlusi	4.1.1., 4.1.2., 4.1.3. Töötajate rahulolu töökeskkonnaga (sh psühho-sotsiaalne keskkond) monitooring oktoober, aprill (TEL meeskond); 4.1.4. 2025/2026- õa; 4.2.1. vähemalt 1x

sh töötajate tugiteenused lähtuvad tööpere vajadustest	rühmameeskonnaga; 4.2.2. viime läbi töötajate motivatsioonisüsteemi analüüsi ja töökorralduse reeglite uuendamise; 4.2.3. selgitame välja töökeskkonna hindamisest tulenevad tegevused (soodustused, tunnustus jms); 4.2.4. korraldame kogu tööpere motivatsioonipäevi - väljasõidud, töötoad vastavalt töötajate soovile	õppeaastas ja täiendavalt vajadusel; 4.2.2.,4.2.3. töökorralduse reeglid, tunnustussüsteem on uuendatud 2026. a; 4.2.4. kogu tööpere motivatsioonipäevad toimuvad vähemalt 2x aastas;
5. Ressursside planeerimine Alaeesmärgid: 5.1. Arenev, laste uudishimu toetav keskkond, loov õpetaja 5.2. Õppekava eesmärkide täitmiseks lisavahendite leidmine 5.3. Säästlik ja keskkonnasõbralik õpikeskkonna arendamine	5.1.1. kavandame töötajate sisekoolitust lähtuvalt lasteaia väärtustest – loovus, koostöö, hoolivus ning tööpere vajadustest; 5.1.2. arendame lapse õpi- ja mängukeskkonda lähtudes lapse vajadusest, huvist; 5.2.1. koostame projekte lähtuvalt lasteaia arenduseesmärkidest; 5.2.2. õpetajad osalevad koostööprojektides teiste lasteaedadega; 5.3.1. õpetajad kasutavad avastus- ja õuesõppe võimalusi, õppekäigud; loodusliku materjaliga meisterdamine ning „uue elu” andmine vanadele asjadele – taaskasutus.	5.1.1. sisekoolituse ja töötajate enesetäienduse kokkuvõtte 2x aastas (detsember, mai) 5.1.2. eelarve kavandamisel lähtume lapse kasvukeskkonna riskianalüüsist ja rühmade vajadustest; 5.2.1., 5.2.2., projekti tõhususe analüüs projekti lõppemise järgselt, vajadusel vahearuanne; 5.3.1. õpikeskkonna arendamisel on lähtutud looduskeskkonna võimalustest ja keskkonnahoiust.

V. Arengukava uuendamise kord

- 5.1. Arengukava uuendamise algatab asutuse juht edastades haridusosakonnale koos tegevusaruandega teabe arengukava muutmise vajaduse kohta.
- 5.2. Arengukava muutmise vajadus võib tekkida lasteasutuse tegevust korraldavate õigusaktide muutumisel, asutuse sisehindamise tulemusel, arengukava perioodi lõppemisel.
- 5.3. Arengukava muutmissetepanekuid koos arengukava täiendatud redaktsiooniga menetletakse samas korras asutuse arengukava vastuvõtmisega.
- 5.4. Arengukava kinnitab Tartu Linnavalitsus.

Arengukava on kooskõlastatud:

pedagoogilises nõukogus 30.10.2025., koosoleku protokoll nr 2
hoolekogus 20.11.2025., koosoleku protokoll nr 2.